

ئەمە خالايە. ئەو تەمەنى حەوت سەلە. وشەى خالاي بە
زەمەنى ئەو “لوبوكوسو” واتە: “كەسەىكى باش.”

...

This is Khalai. She is seven years old.
Her name means ‘the good one’ in her
language, Lubukusu.

Khalai wakes up and talks to the orange tree. "Please orange tree, grow big and give us lots of ripe oranges."

...

جای له چه و هله سستی و له گیل دایرته قاله که قسه
 ده کت: "تخته داری پرتقال باش که و ره به و
 پرتقالی زوری بته گتته و نه بی نه به." پرتقالی

خالای بۇ قوتابخانه دەچیت. لە رینگادا لەگەڵ گزۆگیاکان
قسە دەکات: “تکایە گزۆگیاکان، سەوزتر بن و وشک
مەبن.”

...

Khalai walks to school. On the way she
talks to the grass. “Please grass, grow
greener and don’t dry up.”

خالای ئاهیک هەلەدەکیشی و دەلی: هیشتاش
پرتەقالەکان هەر سەوزن. خالای دەلی: “دار پرتەقال،
بەیانى یەکتەر دەبیننەو، لە وانە یە ئەوکات تۆ
پرتەقالیکی پیگەییوت هەبى بۆ من!”

...

“The oranges are still green,” sighs
Khalai. “I will see you tomorrow orange
tree,” says Khalai. “Perhaps then you
will have a ripe orange for me!”

When Khalai returns home from school, she visits the orange tree. "Are your oranges ripe yet?" asks Khalai.

...

جالتی له قوتانجانہ دیتو وە، سەدرانی
داریترتەقالتە دەکتە. جالتی لێی دەپرسێ: "تەری تێست
پرتەقالتە کەتێت کەتێتوێ؟"

Khalai passes wild flowers. "Please flowers, keep blooming so I can put you in my hair:"

...

جالتی تەقەتەقەتەتە: "تەقەتە
تەقەتەتە، هەمیشە جوتنە بێتەن، بۆ تەوێ مێن تێوێ لە
قێژم بێم."

له قوتابخانهش، خالای له گه‌ل داره که ی ناوه‌پراستی
 حه وه شه ی قوتابخانه که یان قسه ده کات: “تکلیه
 داره که، لقی گه وره دروست بکه بو ئه وه ی ئیمه بتوانین
 له ژیر سیبه ره که تدا بخوینینه وه.”

...

At school, Khalai talks to the tree in the middle of the compound. “Please tree, put out big branches so we can read under your shade.”

خالای له گه‌ل دارپه رژینی قوتابخانه که ی قسه ده کات:
 “تکلیه، زور گه وره به و پیگه له هلاتنه ژووره وه ی
 که سانی نه خوازراو بگره.”

...

Khalai talks to the hedge around her school. “Please grow strong and stop bad people from coming in.”